

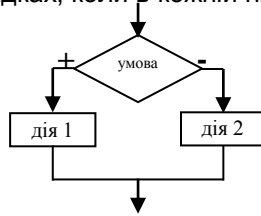
Мета: Ознайомити з вказівками розгалуження та оператором вибору. Навчити створювати проекти з використанням даних операторів.

Вказівка If

Умовний оператор застосовують у тих випадках, коли з двох можливих дій можна виконати лише одну. Вибір визначається залежно від виконання умов.

У VB є дві форми умовного оператора - **однорядкова** та **блокова**.

Однорядкова використовується в простих випадках, коли в кожній гілці є не більше одного оператора. Вона має вигляд:

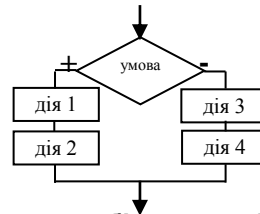

Представимо даний алгоритм мовою програмування:

```
If <умова> Then <оператор1> Else <оператор2>
```

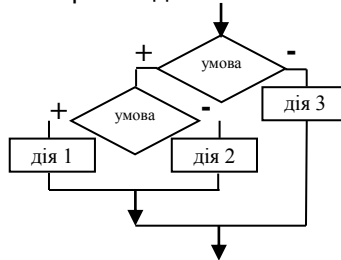
Якщо в кожній гілці розгалуженого обчислювального процесу потрібно виконати по кілька дій, використовують **блоковану** форму, що має вигляд:

```
If <умова> Then
    <оператори1>
Else
    <оператори2>
End If
```


Даний оператор має також розширену модифікацію, коли розглядається **більше однієї умови**.

```
If <умова1> Then
    <оператори1>
Elseif <умова2> Then
    <оператори2>
...
Else
    <оператори n>
End If
```


Проста умова

Проста умова – два математичних вирази між якими стоїть знак порівняння:

Знак	Дія порівняння	Знак	Дія порівняння
=	дорівнює	>=	більше або дорівнює
>	більше	<=	менше або дорівнює
<	менше	<>	не дорівнює

Складена умова

Складена умова – дві або більше простих умови, з'єднаних знаком логічної операції (and, or, not).

Хід роботи

Приклад 1. (Знаходження максимального) Розробити проект, в якому визначити **max**, більше із двох заданих чисел, **a** і **b**.

1. Встановіть до форми кнопку **Виконати**.
2. Виконайте опис необхідних змінних та запишіть програмний код для події одноразового клацання на кнопці.

Вхідні дані: a, b – числа;

Вихідні дані: max – максимальне із двох чисел.

```
Dim a, b, max As Integer
```

```
a = InputBox("a=", "Введення першого числа")
```

```

b = InputBox("b=", "Введення другого числа")
'Перевірка умови та визначення більшого числа
If a > b Then max = a Else max = b
MessageBox.Show("Max = " & max)

```

Приклад 2. Розробити проект, в якому визначити чи поміститься коло заданого радіусу r в квадрат заданий стороною a .

Вхідні дані: r – радіус кола, a – сторона квадрата.
Вихідні дані: текстове повідомлення.

Опис необхідних змінних та код програми:

```

Dim r, a As Integer
r = InputBox("R=", "Введення радіусу кола")
a = InputBox("a=", "Введення сторони квадрата")
If 2 * r < a Then MessageBox.Show("Поміститься", 0 + 64) Else MessageBox.Show("Не поміститься", 0 + 64)

```

Завдання.

1. Визначити менше із трьох чисел a , b і c .
2. Визначити більше із чотирьох чисел a , b , c , d .

Приклад 3. (Обчислення значення виразу із врахуванням області визначення) Розробити проект для знаходження значення виразу:

$$y = \frac{1}{x+2}$$

Вхідні дані: x – число;

Вихідні дані: y – результат обчислення виразу або повідомлення про відсутність розв'язку.

Опис необхідних змінних та код програми:

```

Dim x, y As Single
x = InputBox("x=")
If x+2 <> 0 Then
y = 1/(x+2)
MessageBox.Show("y=" & y)
Else
MessageBox.Show("Розв'язків немає")
End If

```

Завдання

3. Створити проекти для знаходження значення виразів:

а) $y = \frac{2x}{3x-2}$; б) $y = \frac{x+1}{x+5}$; в) $y = \sqrt{x+4}$; г) $y = \frac{\sqrt{x-5}}{3x-1}$;
д) $y = \sqrt{\frac{x-1}{2x+1}}$; е) $y = \sqrt{5x - \sqrt{2x+3}}$; ж) $y = \frac{\sqrt{5x-1}}{\sqrt{4x+5}}$.

Приклад 4. (Обчислення значення виразу в залежності від значення аргументу) Створити проект для знаходження значення виразу:

$$y = \frac{4x^2 + 1}{x - 5}, \quad \text{якщо } x < 5$$

$3x^2 - 2$, в інших випадках

Вхідні дані: x – число;

Вихідні дані: y – результат обчислення виразу.

Опис необхідних змінних та код програми:

```

Dim x, y As Single
x = InputBox("x=")
If x < 5 Then y = (4*x^2+1)/(x-5) Else y = 3*x^2-2
MessageBox.Show("y=" & y)

```

Завдання

4. Створити проекти для знаходження значення виразів:

$$\text{а) } y = \frac{9x^2+5}{3x+12}, \text{ якщо } x < -4 \quad ; \text{ б) } y = \frac{x^2+4x+5}{x^2+4x+5}, \text{ якщо } x \leq 2$$

$4x^2 - 7$, в інших випадках

Приклад 5. (Знаходження цифр числа та перевірка умови кратності) Дано ціле трьохзначне число. Визначте, чи кратне воно добутку своїх цифр.

Вхідні дані: a – трьохзначне число;

Вихідні дані: повідомлення про кратність числа добутку його цифр.

Проміжні дані: x, y, z – перша, друга та третя цифри числа відповідно; p – добуток цифр числа.

Опис необхідних змінних та код програми:

```
Dim a, x, y, z, p As Integer
'введення числа
a = InputBox("a=")
'визначення першої цифри числа
x = a \ 100
'визначення другої цифри числа
y = a \ 10 Mod 10
'визначення третьої цифри числа
z = a Mod 10
'добуток цифр
p = x * y * z
'перевірка кратності числа добутку його цифр
If a Mod p = 0 Then MsgBox.Show("Кратне") Else MsgBox.Show("Не кратне")
```

Завдання

5. Дано три цілих числа a, b та c . Якщо сума перших двох чисел співпадає з третім числом вивести "так", у іншому випадку вивести "ні".

6. Дано ціле трьохзначне число. Визначте, чи є добуток його цифр однозначним числом.

7. Дано ціле чотирьохзначне число. Чи є це число паліндромом (перевертишем - 4554, 3223), тобто числом, яке читається однаково зліва направо та справа наліво.

8. Дано натуральне число $N > 9$. Якщо воно починається та закінчується однаковими цифрами, то надрукувати «Так», у протилежному випадку надрукувати «Ні».

9. Створити проект обчислення квадратного рівняння. Визначити: 1) додатні корені рівняння; 2) від'ємні корені рівняння.

10. Створіть проект для розв'язування задачі:

Жили собі дід і баба і був у них город прямокутної форми. Довжина городу була A м, а ширина складала B м. Якось дід посварився з бабою і вирішив поділити город порівну. Тепер у діда квадратний город із стороною C м, відрізаний скраю, а решта дісталася бабі. Визначити, чи не залишилася баба ошуканою та якої форми дістався їй город - прямокутної чи квадратної?

Приклад 6. (Складна умова) Дано числа x, y, z . Якщо всі вони парні, то надрукувати «так», у протилежному випадку надрукувати «ні».

Вхідні дані: x, y, z – числа;

Вихідні дані: повідомлення «так» або «ні».

Опис необхідних змінних та код програми:

```
Dim x, y, z As Integer
'введення чисел
x = InputBox("x=")
y = InputBox("y=")
z = InputBox("z=")
'перевірка парності всіх чисел
If x Mod 2 = 0 And y Mod 2 = 0 And z Mod 2 = 0 Then_ MsgBox.Show("так") Else
MsgBox.Show("ні")
```

Завдання.

11. Дано ціле число n . Якщо воно кратне 4 та 6, то надрукувати «так», у протилежному випадку надрукувати «ні».

12. Дано ціле число x . Якщо воно ділиться на 3 та закінчується цифрою 7, то надрукувати «так», у протилежному випадку надрукувати «ні».

13. Дано число x . Якщо воно належить інтервалу $[-2, 5]$ або інтервалу $[7, 10]$, то надрукувати «так», у протилежному випадку надрукувати «ні».

14. Дано два числа x, y . Якщо з цих чисел тільки одне додатне, то надрукувати «так», у протилежному випадку надрукувати «ні».

Приклад 7. (Вкладені вказівки розгалуження) Дано ціле число. Якщо воно додатне, то додайте до нього 1; якщо від'ємне, то додайте до нього 2, якщо дорівнює 0, то додайте 3. Вивести змінене число.

Вхідні дані: a – число;

Вихідні дані: a – змінене число.

Опис необхідних змінних та код програми:

```
Dim a As Integer
'введення числа
a = InputBox("a=")
'перевірка умов
If a > 0 Then
    a = a+1
ElseIf a < 0 Then
    a = a+2
Else
    a = a+3
End If
MessageBox.Show("змінене число ="&a)
```

Завдання

15. Дано два числа. Якщо вони різні, вивести на екран найбільше з них та різницю між ними. Якщо однакові, то вивести повідомлення.

16. Дано ціле число. Якщо воно трьохзначне, то перевірте, чи вірно, що сума його цифр дорівнює числу А? Якщо не трьохзначне, то повідомте про це.

17. Дано дві змінні цілого типу А та В. Якщо їх значення різні, то присвоїти кожній змінній найменше з цих значень, а якщо однакові, то присвоїти цим змінним значення

18. Вивести на екран нові значення змінних А, В.

19. Дано три числа. Якщо всі вони різні, знайти середнє з них (число, яке розташовано між найменшим та найбільшим). Якщо серед чисел є однакові, то вивести повідомлення про це.

20. Дано три числа. Вивести їх за зростанням. Серед чисел можуть бути однакові.